

ความเกี่ยวข้องของราในการแข่งขันเพื่อก่อโรคบนผลลองกองหลังการเก็บเกี่ยว

นวลวรรณ ฟาร์รุ่งสาธ อุดม ฟาร์รุ่งสาธ และ ญาณี มั่นอัน

วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร 48 (3) (พิเศษ): 137-140. (2560)

บทคัดย่อ

ผลหลุดร่วงและโรคผลเน่าหลังการเก็บเกี่ยวเป็นอุปสรรคต่ออายุการเก็บรักษารวมทั้งการส่งออกผลิตผลลองกองไปยังที่ห่างไกล กำลังสมองและทรัพยากรมากมายได้ทุ่มเทลงไปในการศึกษาทางด้านสรีรวิทยาหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อแก้ปัญหา *Phomopsis* spp. เป็นราสาเหตุโรคหลังเก็บเกี่ยวที่มีความถี่ในการตรวจพบสูง ตรงข้ามกับ *Colletotrichum* spp. (*gloeosporioides* group) หรือ *Lasiodiplodia* sp. ซึ่งมีความถี่ของการตรวจพบต่ำมาก ในเนื้อเยื่อเปลือกของผลลองกองที่ไม่ปรากฏอาการของโรค การทดลองนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างราที่ตรวจพบในเนื้อเยื่อปกติกับราที่ตรวจพบในเนื้อเยื่อที่เป็นโรคในผลิตผลลองกองจากภาคใต้ของประเทศไทย โดยการนำเนื้อเยื่อเปลือกของผล (3x3 mm²) จากส่วนที่ไม่ปรากฏอาการของโรคและจากส่วนที่เป็นโรคมารับการตรวจหาราดด้วย tissue transplanting technique โดยใช้อาหาร potato carrot agar ที่เติม amoxicillin อัตรา 300 ppm ผลการทดลองแสดงว่ารา *Colletotrichum* spp. มีความถี่ของการตรวจพบส่วนใหญ่ในเนื้อเยื่อเป็นโรค ส่วน *Lasiodiplodia* sp. ตรวจพบเฉพาะในเนื้อเยื่อเป็นโรคเท่านั้น สำหรับ *Phomopsis* spp. มีความถี่ของการตรวจพบในเนื้อเยื่อปกติสูงกว่าเนื้อเยื่อเป็นโรค นอกจากนี้ ยังพบว่าความถี่ของการตรวจพบ *Phomopsis* spp. ในเนื้อเยื่อเป็นโรคลดลงอย่างมีนัยสำคัญในตัวอย่างที่มีการตรวจพบ *Colletotrichum* spp. และ *Lasiodiplodia* sp. สูง เป็นการชี้ให้เห็นว่า *Colletotrichum* spp. และ *Lasiodiplodia* sp. เป็นสาเหตุที่สำคัญของโรคผลเน่าของลองกองหลังการเก็บเกี่ยว *Phomopsis* spp. เป็นราที่ครอบครองพื้นที่ผิวของผลลองกองด้วยสัดส่วนที่สูงกว่ามาก แต่มีความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าในการทำให้เกิดโรคเมื่อเทียบกับ *Colletotrichum* spp. และ *Lasiodiplodia* sp.